

РЕШЕНИЕ

№ 689

гр. София, 19.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-3, в публично заседание на дванадесети май през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Венета Цветкова

при участието на секретаря Румяна Люб. Аврамова
като разглежда докладваното от Венета Цветкова Търговско дело № 20241100902534 по описа за 2024 година

Ищецът УМБАЛ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕАД, ЕИК: 831605795 е предявил срещу НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА, ЕИК: 121858220 осъдителен иск за сумата от 26 093, 60 лева.

Ищецът сочи, че със Заповед № РД-Е113-01-677/21.10.2019 г. е одобрено заплащане на лекарствен продукт на пациент на ищеца, на основание чл. 45, ал. 1, т. 15 от Закона за здравното осигуряване, но в същата е допусната техническа грешка относно действителната цена на лекарствения продукт, като е пропуснато да се отрази, че цената от 136 908 лева е стойността без ДДС. Сочи, че е осигурил на пациента необходимия лекарствен продукт, за което е издадена и фактура на стойност 164 289.60 лева с ДДС, както и за сумата от 1 541 лева – дължимата стойност за преведеното лечение по план-сметка, одобрена съобразно заповед за 2829 лева. Поддържа, че на 29.12.2022 г., след подписано Споразумение № РД - 14-210/21.12.2022 г. /в което, според ищеца, е допусната също грешка при изписване цената на отпуснатия лекарствен продукт/, ответникът е заплатил само 139 737 лева (от които 136 908 лева за лекарствения продукт и 2829 лева – за лечението с него) вместо реално дължимите 165 830.60 лева (от които 164 289.60 лева за лекарствения продукт с ДДС и 1 541 лева – за лечение). Сочи, че въпреки отправените искания, ответникът не е заплатил изцяло дължимата сума.

Претендира разноски и законна лихва.

Ответникът оспорва предявените искове. Поддържа, че не е налице визираната от ищеца техническа грешка, тъй като по силата на сключеното споразумение страните са се споразумели НЗОК да заплати на УМБАЛ Александровска ЕАД сумата от 139 737.00 лв., като счита, че в тази стойност е включена изцяло дължимата цена на лекарствения продукт и

лечението с него, тъй като са определени въз основа на представената с исковата молба заповед и съобразно съгласието на страните и в Споразумението е посочено, че страните са уредили изцяло отношенията си във връзка с нея. Сочи и че дължимата сума за продукта и лечението е заплатена в цялост. На следващо място, възразява и че в резултат на подадена от ищеца пред Административен съд София- град жалба за поправка на ОФГ в Заповед № РД-Е113-01-677/21.10.2019 г., е прието, че същата е недопустима. Тоест, намира, че е налице влязъл в сила, законосъобразен и правилен административен акт.

Предявен е иск по чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1, т. 15 ЗЗО.

За основателността на иска в тежест на ищеца е да докаже, че е правоимащо лице по сключеното споразумение с ответника от 22.12.2021 година и по реда по чл. 39 от НАРЕДБА № 2 от 27 март 2019 г. за медицинските и други услуги по чл. 82, ал. 1а и 3 от Закона за здравето и за реда и условията за тяхното одобряване, ползване и заплащане, вр. чл. 45, ал. 1, т. 15 от ЗЗО, от което е възникнало потестативното му право да получи исковата сума – като незаплатена от ответника част от пълната стойност на приложения на пациента лекарствен продукт с ДДС, съобразно стойността по фактурата, представена на НЗОК и след влязла в сила заповед по чл. 39, ал. 1 от Наредбата.

Ответникът следва да докаже, че в административно производство пред съда по повод допусната техническа грешка в процесната заповед, жалбата е оставане без разглеждане, за което не сочи доказателства. Носи тежест да докаже и плащане на дължимата сума за лекарствения продукт.

Страните не спорят и съответно – съдът приема за доказано в процеса, че са страни по представените споразумение и съответно – че процесната заповед е издадена по реда и при условията на Наредба № 2 от 27.03.2029 година, издадена е на основание чл. 45, ал. 9 ЗЗО и във връзка с чл. 45, ал. 1, т. 15 ЗЗО, както и че във връзка с тях ответникът е извършил плащане за посочената в исковата молба сума от 139 737 лева. Няма спор, че лекарственият продукт е приложен на пациента, както и съответното лечение.

Обществените отношения, свързани със здравното осигуряване и ползването на медицинска помощ, предоставяне на медицински услуги /в случая, такива извън обхвата на задължителното здравно осигуряване – по чл. 82, ал. 1а и ал. 3 ЗЗ/ са такива със специфичен характер и подлежат на засилена държавна регулация, в рамките на която е създадена и специална законова и подзаконова нормативна уредба, съдържаща в голямата си част императивна регулация на отношенията и съответно – ограничаваща свободата на договаряне. Ето защо, сключените договори /в конкретната хипотеза – споразумение/ във връзка с финансираните от държавния и общинските бюджети дейности следват нормативната рамка относно обхвата, както и условията и редът, по които се одобряват и заплащат. В случая, по силата на законова делегация по чл. 82, ал. 5 ЗЗ, приложима за конкретните отношения е Наредба № 2 от 27.03.2019 година за медицинските и други услуги по чл. 82, ал. 1а и 3 от Закона за здравето и за реда и условията за тяхното одобряване, ползване и заплащане.

Според чл. 45 от ЗЗО, Националната здравноосигурителна каса заплаща оказването на следните видове медицинска помощ - медицински дейности, лекарствени продукти, диетични храни за специални медицински цели, медицински изделия и високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а, 6б и ал. 1а и 3 от Закона за здравето, както и медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, финансирани с трансфер от Министерството на здравеопазването съгласно закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Следователно, в конкретната хипотеза, попадаща в приложното поле на чл. 7, ал. 1, т. 3 от Наредбата, е налице установено в закона задължение на НЗОК, в случай, че са налице останалите условия за това- да заплати стойността на услугите – лекарствен продукт и приложимото лечение с него.

Видно от Заповед от 21.10.2019 година, същата е издадена в изпълнение на реда и изискванията по чл. 37 и чл. 39 на цитираната Наредба, като реквизит на същата е посочване на паричната сума и нейните компоненти, която следва да бъде заплатена от НЗОК. Действително, видно от представената на л. 9- 10 заповед, *предложената* единична цена по ценова оферта на лекарствения продукт е посочена като 139 908 лева без ДДС, и цена на лечението от 2829 лева. В частта, в която е *одобрено* заплащане на услугите по чл. 7 и чл. 8 от Наредбата в заповедта, обаче, няма изрично упоменаване дали цената от 139 908 лева е с или без ДДС.

От представеното по делото Споразумение от 21.12.2022 година е видно, че същото е сключено във връзка с цитираната по-горе Заповед и във връзка с писмо от 05.12.2022 година на ищеца. Видно от същото, страните изрично са се съгласили да бъде извършено плащане във връзка с посочената заповед за сума в размер на 139 737 лева, чиито компоненти са цената на лекарството – от 136 908 лева и на лечението с него – от 2829 лева. Не е посочено изрично дали в сумата от 136 908 лева е включен ДДС. В споразумението са описани и документите, обосноваващи извършване на плащането, съобразно изискванията на цитираната по-горе Наредба и доказващи заплащане на лекарството и изпълнение на лечението от страна на УМБАЛ.

От заключението на вещото лице, което съдът кредитира като изготвено в обхвата на специални знания на вещото лице, пълно и обективно, че ищецът УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е осчетоводило процесната фактура с датата на издаване – 15.01.2020 година, като е отразило вземане от НЗОК в размер на 165 830,00 лева и е отчетен приход от НЗОК за лечение на пациенти в размер на 165 830,00 лева, докато ответникът е осчетоводил фактурата, ведно с подписаното споразумение № РД-14-210/21.12.2022 г., което е записано по сметка 40501 - Задължения към доставчици за ЗОД с мемориален ордер №4/5638 от 29.12.2022 г. в размер на 139 737,00 лева и е отразил плащане към УМБАЛ „Александровска“ ЕАД по уговорената в Споразумението сума в размер на 139 737,00 лева, каквото плащане действително е извършено на 22.12.2022 година. Вещото лице сочи, че фактура № 0200015825 от 15.01.2020 г. е издадена на основание чл. 39, ал.4 от ЗДДС и е

освободена, тоест, по нея не се начислява и не се дължи ДДС, както и е отразена счетоводно при ищеца.

Няма спор по делото, че болничната аптека на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е доставила лекарствения продукт, като е начислила ДДС над стойността от 136 908 лева, както и е заплатен от лечебното заведение. Този разход, по силата на цитираните закони и подзаконовни норми представлява разход, който НЗОК следва да възстанови на лечебното заведение, но при определен ред и условия, в изпълнение на което е издадена и процесната заповед, която няма данни да е отменена при оспорване по реда на АПК. Както е посочило и вещото лице, се касае до освободена доставка по смисъла на чл. 39 ЗДДС, по която не се начислява или заплаща ДДС. Същевременно, обаче, на основание чл. 45 ЗЗО НЗОК следва да възстанови сторения и признат разход за конкретния лекарствен продукт и лечението с него, като тя дължи да плати и заплатения от лечебното заведение ДДС, но само в случай, че то е включено в договорения размер.

Следователно, основният въпрос на който следва да отговори съдът е дали съобразно представеното споразумение, от което ищецът твърди да произтичат неговите права, в посочената цена от 136 908 лева е включен или не ДДС или по-точно – какъв е договореният размер на сумата/разхода за възстановяване от НЗОК. За отговор на този въпрос следва да се вземе предвид изразената воля на страните по процесното споразумение и приложението на нормата на чл. 67, ал. 2 ЗДДС. В случая, страните ясно и конкретно са посочили, от една страна, че се дължи сума в размер на 136 908 лева, без изрично да е упоменато дали в този размер е включен или не ДДС, а от друга страна – ясно е записано, че основание за сключване на споразумението е Заповедта от 21.10.2019 година, както и разпоредбата на чл. 268, т. 3 АПК и писмо на ищеца от 05.12.2022 година по повод на същата. Тоест, волята на страните е изразена ясно и конкретно, като не без значение е фактът, че споразумението е подписано освен от законните представители на лечебното заведение и НЗОК, също така и от главните им счетоводители, от което следва, че твърденията за допусната техническа грешка относно счетоводния аспект и значение на споразумението, без наличие на доказателства за противното, са неоснователни и недоказани, а желаните правни последици са ясно очертани в съглашението.

На следващо място, разпоредбата на чл. 67, ал. 2 ЗДДС сочи, че когато в договора не е изрично посочено, че ДДС се дължи отделно, се приема, че той е включен в договорената цена. Именно това е конкретната хипотеза. За договорената цена от 136 908 лева не е посочено изрично дали включва ДДС /а по този начин е описана и одобрената в заповедта от 21.10.2019 година подлежаща на възстановяване като разход сума/. Следователно, съдът е длъжен да приеме, че договорената цена от 136 908 лева включва ДДС и именно това е подлежащата на възстановяване от НЗОК сума, тъй като в споразумението /а и в Заповедта/ не е уговорено заплащане на ДДС върху посочения размер.

Предвид наличието на доказателства, а и признание на ответника за заплащане на сума, надхвърляща сбора от дължимите по споразумението 136 908 лева за лекарствен продукт и стойността на проведеното лечение, искът се явява неоснователен.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от УМБАЛ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕАД, ЕИК: 831605795 срещу НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА, ЕИК: 121858220 иск по чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 45, ал. 1, т. 15 ЗЗО за сумата от 26 093, 60 лева, представляваща незаплатена и дължима сума по Споразумение № РД - 14-210/21.12.2022 г. и фактура № 0200015825 от 15.01.2020 г., сключено във връзка със Заповед № РД-Е113-01-677/21.10.2019 г. на Управителя на НЗОК.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____